

واردات سالانه ۳ میلیون تن دانه روغنی؛ چرا کشاورزان دانه روغنی نمی‌کارند؟

سالانه حدود ۳ میلیون تن دانه روغنی وارد ایران میشود؛ هرکیلو دانه روغنی کلزا ۳۰ هزار تومان بوده درحالی که این عدد برای خرید گندم ۱۵ هزار تومان است. چرا کشاورزان به جای کاشت گندم، کلزا نمی‌کارند؟

به گزارش پایگاه خبری صنعت غذا و کشاورزی (اگر فود نیوز)، به نقل از مهر، تولید روغن خوراکی در کشور ۹۵ درصد وابستگی ارزی دارد. بخش اعظمی از دانه‌های روغنی مورد نیاز وارداتی است. نیاز کشور سالانه بین ۱.۵ تا ۱.۶ میلیون تن روغن است و در این راستا سالانه حدود ۳ میلیون تن دانه روغنی وارد ایران میشود. چرا نسبت به کشت دانه‌های روغنی اقبالی وجود ندارد؟ هر کیلو دانه روغنی کلزا ۳۰ هزار تومان بوده (نرخ خرید تضمینی سال زراعی ۱۴۰۲-۱۴۰۱) در حالی که این عدد برای خرید گندم ۱۵ هزار تومان است. عدم استقبال کشاورزان از کشت دانه‌های روغنی از جمله کلزا چیست؟

فاصله از حمایت زبانی تا عملی

عطاالله هاشمی، رئیس بنیاد ملی گندم کاران درباره چرایی عدم استقبال گندم کاران از کشت کلزا به مهر گفت: تناوب زراعی یکی از

بدیهیات برای افزایش بهره وری در امر کشت است. اگر امسال محصولی کاشته شود که سال آینده با محصولی دیگر جایگزین شود کمک زیادی به حاصلخیزی زمین می‌کند. به عنوان مثال کاشت کلزا به تناوب کشت گندم خاک را بارور می‌کند؛ اما به چند دلیل کشاورزان از کشت کلزا استقبال نمی‌کنند.

وی افزود: به طور متوسط در هر هکتار کشت گندم ۴ تا ۵ هزار تن محصول برداشت می‌شود که این عدد در برداشت کلزا کمتر است. وی ادامه داد: دومین عامل به شرایط آب و هوا بر می‌گردد. عامل سوم نیز مربوط به مکانیزاسیون بوده که تجهیزات مورد نیاز برداشت کلزا در کشور به اندازه کافی موجود نیست.

وی اظهار امیدواری کرد: با توجه به طرح الگوی کشت و فراهم شدن الزامات خوداتکایی در دانه‌های روغنی شاهد افزایش تولید این محصول مورد نیاز کشور باشیم.

تأمین اعتبار و بذر مورد نیاز

هاشمی در ادامه سخنان خود به اعتبارات و منابع مالی اشاره کرد و گفت: تأمین اعتبارات لازم برای خرید تضمینی محصولات ضروری است. به عنوان مثال امسال با وجود تحویل دانه کلزا مطالبات به طور کامل تسویه نشده است. همچنین ارقام مورد نیاز برای کاشت و تولید بذرهای مورد نیاز از دیگر پیش نیازهای حرکت به سمت تولید کلزا در کشور است.

اما و اگرهای خوشحسابی دولت

در ادامه مجتبی بوربور یکی از کشاورزان کشور درباره چرایی عدم تولید کلزا در کشور با وجود قیمت بالای خرید تضمینی آن به مهر گفت: بر اساس برنامه‌ها، قرار است امسال ۳ هزار هکتار زمین به کشت کلزا اختصاص یابد که سهم شهری مانند ورامین ۸۵۰ هکتار است که از این میزان ۳۰۰ هکتار زمین زیر کشت کلزا رفته است.

این تولیدکننده بذر هیبرید کلزا با گلایه به تأخیر پرداخت نرخ کلزا تحویل شده، عنوان کرد: با وجود اینکه کلزاکاران محصولات را تحویل داده‌اند هنوز بخشی از مطالبات پرداخت نشده و این امر منجر به دلسردی کشاورزان می‌شود.

وی تولید دانه‌های روغنی در کشور ضروری خواند و گفت: در حال حاضر

روغن‌های وارداتی دارای پالم بوده و باید روغن مورد نیاز در داخل تولید شود تا به لحاظ سلامت فاکتورها رعایت شود.

عادت و کشت سنتی

بوربور در ادامه سخنان خود تصریح کرد: گندم کاران سال‌ها است به کشت گندم عادت کرده‌اند و الزامات آن را می‌دانند در حالی که برای کشت کلزا نیاز است مدیریت جدید داشته باشند؛ علاوه بر اینکه عدم توجه و اهمیت متولیان امر به این موضوع سبب شده که به مرور از سطح زیر کشت این دانه روغنی در داخل کاسته شود. به عنوان مثال حدود ۵ سال قبل در کشور ۲ هزار هکتار زمین زیر کشت کلزا میرفت که این عدد به مرور روند کاهشی داشت.

این کشاورز اظهار کرد: بارها به بهره برداران تاکید شده اگر سال‌هاست مبادرت به کشت جو می‌کنند با مدیریت می‌توانند با کاشت کلزا، سود بیشتری داشته باشند. به عنوان مثال با مدیریت درست می‌توان در هر هکتار بین ۲ تا ۵ تن کلزا برداشت کرد.

تولید همزمان کلزا و عسل

این کشاورز با بیان اینکه از دیگر مزایای کشت کلزا تولید عسل همزمان با آن است، گفت: همیشه برای گرده افشانی چند کندو عسل در زمین‌های زیر کشت کلزا وجود دارد که این امر علاوه بر کمک به کشت بهتر موجب تولید عسل و درآمد بیشتر برای کشاورز می‌شود.

بوربور در پایان گفت: اشکال‌هایی که هنگام خرید محصول گرفته می‌شود مانند رطوبت بالا و... نیز منجر به دلسردی کشاورزان می‌شود که نیاز به آموزش دارد.

گفتنی است خرید تضمینی کلزا از سوی شرکت بازرگانی دولتی وزارت جهاد کشاورزی انجام می‌شود.

پیش‌بینی تیراژ تولید

مجری طرح دانه‌های روغنی وزارت جهاد کشاورزی پیش‌بینی کرد: با برنامه‌ریزی‌های انجام شده و استقبال کشاورزان، تولید دانه کلزا به بیش از ۲۵۰ هزار تن در سال زراعی جاری افزایش یابد. به گزارش وزارت جهاد کشاورزی، سعدالله منصور اظهار کرد: کشت ۲۰۰ هزار هکتار کلزا برای سال زراعی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ هدفگذاری شده که اگر ۱۵۰

هزار هکتار آن به مرحله برداشت برسد، بیش از ۲۵۰ هزار تن انتظار تولید خواهیم داشت.

وی افزود: از برنامه کشت ۲۰۰ هزار هکتاری کلزا در سال زراعی جاری، حدود ۲۵ هزار هکتار را در قالب طرح جهش تولید در دیمزارها و باقی در اراضی آبی پیش‌بینی شده است.

منصوری با بیان اینکه کشت کلزا در مناطق سرد از نیمه شهریور آغاز و تا اواسط مهر پایان می‌یابد، تصریح کرد: کشت کلزا در استان‌هایی مانند آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، البرز، چهارمحال و بختیاری، کهگیلویه و بویراحمد و خراسان شمالی و رضوی انجام شده است.

وی ادامه داد: امکان کشت کلزا در مناطق معتدل و گرم از اواسط مهر تا اواخر آبان وجود دارد.

آمار تولید سال گذشته

مجری طرح دانه‌های روغنی وزارت جهاد کشاورزی گفت: سطح کشت کلزا در مناطق سرد تاکنون نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۲۰ درصد افزایش نشان می‌دهد.

وی ابراز امیدواری کرد، با بارندگی خوب امسال و افزایش قیمت خرید تضمینی کلزا، کشت این دانه گیاهی با استقبال کشاورزان مواجه شود.

منصوری در ادامه سخنان خود یادآور شد: از برنامه کشت ۱۰۳ هزار هکتاری کلزا در سال زراعی گذشته به دلیل عواملی همچون خشکی و کاهش باران از ۸۸ هزار هکتار محصول برداشت شد.

تأمین بذر

منصوری درباره تأمین بذر کلزا گفت: در مناطق سرد نزدیک به ۲۵۰ تن بذر کلزا میان کشاورزان توزیع شده و برای مناطق معتدل و گرم نیز تأمین بیش از ۹۰۰ تن بذر را پیش‌بینی کرده‌ایم. این بذرها اصلاح شده و دارای برجستگی مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال هستند.

مجری طرح دانه‌های روغنی وزارت جهاد کشاورزی، درباره عملکرد تولید کلزا نیز اذعان کرد: با توجه به اقدامات انجام گرفته و بارندگی‌های خوب امسال، انتظار داریم عملکرد تولید کلزا در واحد

سطح به ۱۸۰۰ کیلو گرم تا ۲ تن در هکتار برسد.

سرویس خبری: کشاورزی

منبع: مهر